

Protagonista, el barri xino

El barri del Raval, abans districte cinquè i sempre conegut popularment com el barri xino, la plaça Reial, la Rambla i, en general, el nucli antic de Barcelona, són els escenaris on té lloc el rodatge de «La rossa del bar».

Carles Marqués

Va, que entrin els figurants», mana Ventura Pons, el director de pel·lícules com *Ocana*, *retrat intermitent* o *El vicari d'Olot*. I el petit bar del carrer de Guàrdia, al bell mig del xino de Barcelona, ja bastant ple d'actors, il·luminadors, càmeres i fum, rep la visita dels qui acostumen a ser-ne els habituals clients: àrabs que viuen al barri i que en aquesta ocasió intervenen a *La rossa del bar*, la pel·lícula que Pons dirigeix en aquests moments.

Malgrat el nom de la pel·lícula, ella, la protagonista, la rossa, Núria Hosta, un nou descobriment, no surt en aquesta escena. I un totalment descongut Enric Majó, amb barba de molts dies i vestit pobrament, es pren una cervesa a la barra del bar, entre centenars de fotografies, no d'una rossa, sinó d'una morena conegudíssima, Sara Montiel, fotografies de totes les seves pel·lícules, *Mi ultimo tango*, *Noches de Casablanca*, *La mujerperdida*...

És el tercer dia de rodatge d'aquesta història urbana, retrat d'uns personatges que podrien viure en qualsevol altre barri, però que aquest, el xino, marginal i visceral, ajuda a manifestar-se amb tota la cruesa, sense cap hipocresia que cobreixi les seves solituds i els seus fracassos.

La rossa del bar neix, com a projecte, quan Ventura Pons, que tenia entre mans una altra pel·lícula que no ha pogut portar a terme per raons de producció, llegeix *Sinatra*, del

Dalt, Núria Hosta i Enric Majó, en una escena del film. Baix, el director, Ventura Pons.

DOMÈNEC UMBERT

DOMÈNEC UMBERT

novel·lista Raúl Núñez, una història també crua i marginal, però totalment centrada en fets i personatges viscuts. La prosa directa, tallant, valenta, de Núñez interessa de seguida Ventura Pons, que decideix fer amb l'escriptor un guió que no sigui el de *Sinatra*, perquè no vol fer adaptacions, però que tingui unes característiques de situacions i persones com les de la novel·la, urbanes i complexes.

«Tenia ganes de fer una pel·lícula viable —ens comenta Ventura Pons—, tenia ganes d'explicar una història que es pogués explicar, sobretot des del punt de vista industrial, després d'haver estat quasi tres anys darrere d'un projecte, *Qui paga, mana*, un projecte molt maco, però molt car, i que a última hora, per moltes raons, bàsicament industrials, no es va poder fer.»

«Havia de buscar una història que m'interessés, que m'apassionés i que, alhora, pogués agradar a la gent i tenir uns pressupostos controlables. Després de llegir *Sinatra*, i pensar-m'ho molt, vaig posar-me amb contacte amb Raúl Núñez. Ell havia escrit un parell de capítols per a *La Luna de Madrid*, que després no va continuar per problemes econòmics de la revista. Era una història que encara no sabia com continuar, una història que podia ser interessant i que es deia *La rubia del bar*.»

Allò que Raúl Núñez tenia escrit en aquell moment, en la pel·lícula potser no arribarà a cinc minuts de l'acció. Era un punt d'arrancada del treball conjunt en el guió de Ventura Pons i de Núñez, «un treball molt ràpid i conjuntat, que va portar molt poc temps, fins arribar a la història definitiva».

Una història, la de *La rossa del bar*, que parla d'un home solitari, Mario, que vol ser escriptor, però a qui el context marginal i una dona de mal caràcter, que es guanya la vida tirant el Tarot, impedeixen de realitzar les seves aspiracions. Un dia, però, co-

enviés una foto a Ventura Pons, va ser escollida per a la rossa del bar. Per a Núria Hosta, el seu personatge «és una dona que no és idiota, i que té molt clar que no vol ser tota la vida una puta, sinó que vol arribar a triomfar pel seu propi benestar».

mal, menyspreo, l'heroïna, la prostitució; en fi, és un veritable desastre d'individu.»

A més d'ells tres, a *La rossa del bar*, hi actuen Rosa Maria Sardà, que fa de dona de Mario, i Pepe Martín, que és García, un fotògraf, únic personatge tranquil i positiu de la pel·lícula, que, al final, quan ja la rossa ha deixat Mario, li fa veure els millors aspectes de la relació entre tots dos. També hi col·laboren, fent petits papers, Loles Leon, Joan Monleon, Xus Estruch, Pep Molina, Lynn Endersson, i fins i tot Paloma Chamorro. La presentadora de «La Edad de Oro» ha volgut fer-hi una petita intervenció.

La realització de *La rossa del bar* costarà 48 milions de pessetes, un vint per cent de les quals ha estat avançat pel Ministeri de Cultura, en concepte d'entrada de taquilla, i, un altre vint-i-cinc per cent, l'ha aportat, en forma d'aval a tornar, la Generalitat.

En aquesta pel·lícula, urbana i barcelonina, on es vol descriure tot un món en el qual, encara que no sigui de moda entre els noctàmbuls de la ciutat, hi continua havent un ambient real, marginal, però viu, complicat i sincer, no podia faltar la música d'un dels homes que ha sabut descriure més en les seves lletres aquesta Barcelona, i també les moltes altres possibles. El mateix Raúl Núñez va proposar que la música fos de Gato Pérez. Gato, quan va rebre l'encàrrec de fer la música de *La rossa del bar*, va dir que li havien demanat abans moltes coses per al cinema, i que mai no havia volgut fer res, però que aquest film, i el món i els personatges que descriu, sí que l'interessaven.

Tot i que diu que el que més el fascina són els personatges, el mateix Ventura Pons no escapa a una certa atracció per l'escenari, per aquest barri xino, i pel seu ambient, certament difícil de reflectir sense caure en el tòpic. *La rossa del bar*, però, vol aconseguir-ho, mitjançant uns tipus que potser sí que podrien aparèixer en qualsevol altre lloc, però que en aquest castigat racó de Barcelona és on adquireixen uns trets més marcats. Tanmateix, Ventura Pons tampoc no vol moralitzar sobre la vida quotidiana de tota aquesta gent, «escriptors que malviuen i que no se'n surten, dones que llegeixen el tarot, noies que putegen amb macarres que els fan la guitza, cantants de carrer, fotògrafs de fotonovel·les pornogràfiques, cambres que es fan un sobresou traficant amb haixix...», sinó només «emocionar i divertir».

Enric Majó i Ramoncín, durant el rodatge.

neixerà en un bar una noia, Marta, la rossa que, en una breu relació, l'estimularà a alliberar-se d'aquesta situació interior i el farà seguir el seu camí.

Segons Ventura Pons, «quan vam fer el guió, en cap moment no pensàvem en actors determinats per als personatges. Però, una vegada fet, vaig dir al Raúl, ¿què et sembla l'Enric Majó per al Mario? El paper era compromès, però tant el Raúl com el mateix Enric hi van estar d'acord. Enric Majó és un actor polivalent, que és molt dúctil i té molts recursos, que és el que jo volia. L'Enric va acceptar, va dir que hi atrevia, però que el personatge era molt difícil».

«Mario és un pobre home, que viu en un pobre barri —ens diu el mateix Enric Majó, del seu personatge— pobre d'esperit, i que no s'atreveix a tirar gaire endavant, que es deixa menjar la vida per la seva dona, que té ambicions d'escriptor, però no ho ha fet mai. I que un dia, entra en un bar, i veu un culet que li agrada, que és el d'una noia rossa, la qual en la relació que tindran, al final, l'estimularà perquè comenci a escriure la història de la rossa que va conèixer en un bar.»

Una de les coses que va costar més va ser, precisament, trobar la rossa. Finalment, després de moltes proves a actrius, una noia que havia fet algun petit paperet en algunes pel·lícules, i a qui els amics havien animat perquè

Núria diu que no li ha estat difícil entrar en el paper de Marta, que va construït de mica en mica a cada rodatge, tot i ser allunyada del barri on transcorre tota l'acció. Majó coneix més el barri, on ja ha filmat altres pel·lícules, com *El vicari d'Olot*, del mateix Pons, en el carrer de les Tàpies. L'actor creu que uns personatges com el seu i el de Marta no es donen només al ximo, sinó pertot arreu: «trobes gent que creu que la vida és injusta, perquè veu que altres triomfen, i ells no. Si es fa al ximo, aquesta pel·lícula, crec que és perquè aquí tot té un color diferent».

El tercer paper protagonista, un proxeneta, el fa Ramoncín. Per al cantant madrileny no és el primer paper en el cinema. Defuig sempre de fer res que sigui mínimament semblant a la seva realitat, i per a *La rossa del bar* s'ha deixat fins i tot bigoti —«cosa que mai no faria»—, per ser un Ortega més autèntic. Per a ell, precisament, tots els personatges de la pel·lícula són prou reals, «personatges que pel tipus de cultura que tenen, són horteres. És gent que té mal gust, i que quan creuen que el tindran millor, el tenen encara pitjor, perquè culturalment no poden variar de forma de veure les coses».

«Ortega és una espècie de cràpula, que ha caigut en mans de tot allò que jo, per exemple, en la meua vida nor-